

НЕЗАВИСНИ ОПЕРАТОР СИСТЕМА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

ИЗВЈЕШТАЈ
О ФИНАНСИЈСКОМ ПОСЛОВАЊУ НОСБиХ-а
ЗА 2023. ГОДИНУ

Фебруар, 2024. године

КАРАКТЕРИСТИКЕ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА НОСБиХ-а У 2023. ГОДИНИ

Финансијско пословање НОСБиХ-а у 2023. години обиљежиле су сљедеће чињенице:

- Тарифа за рад НОСБиХ-а се почела примјењивати од 01. јануара и то се одмах одразило на висину прихода.
- Остварење потрошње у односу на планске позиције је било мање за 4%, док је остварена производња била мања за 1%.
- Одлуком ДЕРК-а нису одобрена средстава за капиталне издатке.

Ако се, по дефиницији, успјешност финансијског пословања мјери остварењем бар минималне добити (суфицита) и одрживом ликвидношћу, онда се може рећи да је НОСБиХ у 2023. години остварио оба циља. Дакле, постигнута је уравнотеженост прихода и расхода уз значајнији вишак прихода, а захваљујући томе, ни у једном тренутку исплата доспјелих обавеза није доведена у питање.

Иако се финансијско пословање одвијало у прилично сложеним и неповољним условима, што се првенствено односи на прилично рестриктивну и недовољно стимулативну тарифу за рад НОСБиХ-а, Управа НОСБиХ-а је уложила максималне напоре како би се пословни процеси одвијали без већих потешкоћа. Постигнути су завидни резултати:

- И поред значајнијег смањења прихода по основу тарифе за рад (за 380.579 КМ) у односу на износ који је одобрио ДЕРК, у 2023. години је остварен суфицит, односно, вишак прихода над расходима у износу од 628.379 КМ. Суфицит је резултат већих осталих прихода и мањих трошкова те вођења одговорне и рационалне финансијске политике.
- У односу на постојећи ЕБРД-ов кредит, под повољнијим условима реализовано је ново кредитно задужење у износу 9.600.000 КМ, намијењено за отплату ЕБРД-овог кредита у износу 7.415.138 КМ, док је остатак у износу 2.184.862 КМ намијењен финансирању инвестиција. Осим тога, предузето је и низ активности како би се надлежни органи информисали о оправданости кредита, с циљем добијања сагласности, првенствено од Управног одбора и ДЕРК-а.
- У набавку опреме и софтвера у 2023. години инвестирано је 87.935 КМ.
- Уредно су измириване све обавезе, како према добављачима за робе и услуге, тако и оне које се односе на инвестициона улагања. Исто тако, отплата свих кредита и камата домаћим и иностраним банкама одвијала се у складу са отплатним плановима, без иједног дана кашњења. И обавезе према запосленима су измириване према устаљеним роковима, у пуном износу са свим порезима и доприносима.

О одлуци о тарифи за рад НОСБиХ-а у 2023. години те њеним посљедицама на финансијски положај компаније, много тога је већ речено у планским документима и другим материјалима, али подсећамо на неке кључне одредбе које су се, несумњиво, позитивно одразиле на пословање.

Наиме, Одлуком о тарифи број: 04-28-5-275-39/22 од 28.12.2022. године утврђена је нова тарифа за рад НОСБиХ-а у износу од 0,0072 фенинга/kWh, коју плаћају произвођачи и 0,0881 фенинга/kWh, коју плаћају купци те, по том основу, и укупан приход од 10.659.629 КМ, док је ребалансом утврђен укупан приход у износу од 10.152.000 КМ.

Укупни расходи утврђени ребалансом су мањи од планираних за 2.033.906 КМ и у потпуности су усклађени са укупним износом одобреним Одлуком ДЕРК-а.

Најзначајнији трошкови који су ребалансом умањени у односу на планиране су:

- бруто плате и накнаде запосленима, за 1.004.341 КМ
- услуге, за 799.171 КМ
- трошкови амортизације, за 145.000 КМ
- финансијски трошкови, за 108.000 КМ

НОСБиХ своје финансијско пословање, осим на тарифи за рад, од 2016. године темељи и на тарифи за системску услугу.

- *Тарифом за рад НОСБиХ-а* обезбјеђује се приход који је у функцији покривања свих трошкова за његов рад, укључујући и трошкове запослених.
- По основу *тарифе за системску услугу* стиче се приход који се користи искључиво за тржишну набавку резерве капацитета секундарне и терцијарне регулације, као и набавку електричне енергије за покривање губитака у преносном систему те компензације нежељених одступања, односно, за балансно тржиште.

Укупан приход НОСБиХ-а у 2023. години, са укљученим приходом од системске и помоћних услуга, остварен је у износу од 120.347.219 КМ, док су укупни расходи, са трошковима помоћних услуга, исказани у износу од 103.501.231 КМ из чега произилази да је остварен позитиван финансијски резултат у износу од 16.845.988 КМ, а који се састоји од:

- вишка прихода над расходима по основу тарифе за рад, у износу од 628.379 КМ и
- вишка прихода над расходима по основу тарифе за системску и помоћне услуге, у износу од 16.217.609 КМ.

Извјештај о финансијском пословању НОСБиХ-а за 2023. годину

Сасвим је јасно да НОСБиХ не може постићи финансијску равнотежу и одржавати задовољавајућу ликвидност уколико му не буду одобрене реално оствариве резерве из којих би се у току године могли надокнађивати дефицити у приходу, обезбјеђивати средства неопходна за одржавање ликвидности, али и покривати одређени издаци који нису предвиђени планом. Балансирање прихода, било да је у питању његов мањак или вишак, до висине одобреног, свакако би се накнадно регулисало тарифом. Међутим, како се тарифа утврђује једном годишње и у току године се не врши њено подешавање, што би према члану 23. Методологије требало да се ради, те како надокнада прихода кроз тако утврђену тарифу траје још годину дана, ако не постоје „резерве“ врло тешко је одржати финансијску равнотежу НОСБиХ-а.

У наставку ће се све билансне позиције, било да се упоређују са планираним или ребалансираним, јединствено исказивати термином „планиране“, јер и финансијски план, као и његов корективни документ ребаланс, представљају јединствен плански документ.

Финансијски резултат са укљученим приходима и расходима од тарифе за рад те системске и помоћних услуга

<i>Назив</i>	<i>Остварено 2018.</i>	<i>Остварено 2019.</i>	<i>Остварено 2020.</i>	<i>Остварено 2021.</i>	<i>Остварено 2022.</i>	<i>Остварено 2023.</i>
Укупни приходи	69.088.081	77.709.192	76.579.837	111.473.935	194.685.913	120.347.219
Укупни расходи	79.870.341	79.227.855	73.633.588	105.157.022	168.857.784	103.501.231
<i>Вишак прихода/расхода</i>	-10.782.260	-1.518.663	2.946.249	6.316.913	25.828.129	16.845.988

Финансијски резултат само по основу тарифе за рад НОСБиХ-а

<i>Назив</i>	<i>Остварено 2022.</i>	<i>Финансијски план за 2023.</i>	<i>По одлуци ДЕРК-а за 2023.</i>	<i>Ребаланс фин.плана за 2023.</i>	<i>Остварено 2023.</i>
Укупни приходи	9.900.726	14.760.652	10.903.799	10.922.516	11.056.705
Укупни расходи	9.718.512	12.805.045	10.903.799	10.826.139	10.428.326
<i>Вишак прихода/расхода</i>	182.214	1.955.607	-	96.377	628.379

Приходи у 2023. години остварени по основу тарифе за рад износе 10.279.050 КМ и мањи су за 380.579 КМ у односу на одобрене одлуком ДЕРК-а, што је последица смањеног инјектирања (1%) и преузимања (4%) електричне енергије са мреже преноса у односу на план. Остали приходи износе 777.655 КМ.

Одлуком су утврђени и укупни расходи у износу од 10.659.629 КМ. Из овако укупно одобреног прихода и укупних расхода произилази да нису предвиђена средства за финансијске резерве којима би се, у случају неликвидности, могли покривати губици.

Извјештај о финансијском пословању НОСБиХ-а за 2023. годину

Мора се нагласити да овако одобрене билансне величине од почетка нису биле одрживе јер нису уважавале реалне потребе рада НОСБиХ-а, прије свега се то односи на расходне величине.

Управа НОСБиХ-а је рестриктивном финансијском политиком и мјерама штедње успјела да већину трошковних позиција стави под контролу и њихово остварење се кретало у оквирима износа предвиђених одлуком о тарифи за рад НОСБиХ-а, док за поједине финансијске позиције није могла примијенити рестриктивне мјере, будући да би изостанком улагања у одржавање појединих софтверских система неминовно дошло до озбиљног поремећаја у раду НОСБиХ-а, првенствено у техничко-технолошком смислу.

Финансијски резултат само по основу тарифе за системску и помоћне услуге

<i>Назив</i>	<i>Остварено 2018.</i>	<i>Остварено 2019.</i>	<i>Остварено 2020.</i>	<i>Остварено 2021.</i>	<i>Остварено 2022.</i>	<i>Остварено 2023.</i>
Укупни приходи	62.184.885	70.416.662	68.694.687	101.374.249	184.785.187	109.290.514
Укупни расходи	72.148.926	71.190.740	64.948.772	96.491.194	159.139.272	93.072.905
Вишак прихода/расхода	-9.964.041	-774.077	3.745.914	4.883.055	25.645.915	16.217.609

Приход прикупљен по основу тарифе за системску услугу користи се *искључиво* за тржишну набавку резерве капацитета секундарне и терцијарне регулације, као и набавку електричне енергије за покривање губитака у преносном систему те за компензације нежељених одступања према сусједним регулационим подручјима. По овом основу, у посматраном периоду је исказан позитиван салдо од 16.217.609 КМ. То такође упућује и на закључак да је постојећа тарифа за системску и помоћне услуге у износу од 0,4789 фенинга/kWh, која је била у примјени током 2023. године, била прилично избалансирана.

НОСБиХ је и у 2023. години суочен са високим потраживањем од Алуминија д.д. Мостар, које је на дан 31.12.2023. укупно износило 4.900.251 КМ. Структура наведеног потраживања је сљедећа:

<i>Ред. бр.</i>	<i>Износ (КМ)</i>	<i>Основ потраживања</i>
1.	302.552	Тарифа за рад
2.	1.857.156	Системска услуга
3.	1.309.558	Дебаланс
4.	148.022	Камата (билансно)
5.	1.282.963	Камата (ванбилансно)
УКУПНО	4.900.251	

Овдје посебно истичемо да је Управа НОСБиХ-а током 2019. године предузела све радње у складу са законском регулативом и Уговором о преузимању и репрограму дуга бр. ОПУ-ИП 738/2018, од 20.12.2018. године, постигнутим између компанија *Al Trade*

Извјештај о финансијском пословању НОСБиХ-а за 2023. годину

д.о.о. Мостар, Алуминија д.д. Мостар и НОСБиХ-а, како би се наведена потраживања наплатила. У том смислу НОСБиХ је поднио мјенице Уникредит банке (*UniCredit Bank d.d.*) за наплату потраживања од Алуминија, али мјенице је НОСБиХ-у банка вратила уз образложење да се Алуминиј д.д. Мостар налази у поступку финансијске консолидације. Одлуком Владе Федерације БиХ поступак финансијске консолидације Алуминија је продужен до 31.12.2027. године и док он траје принудна наплата се не може покренути. Наведена потраживања која су евидентирана билансно (3.617.288 КМ) су у 2020. години књиговодствено исправљена на терет расхода.

НОСБиХ је у 2023. години суочен и са високим потраживањем од компаније *LE Trading ВН д.о.о. Бања Лука*, који на дан 31.12.2023. укупно износи 3.708.206 КМ. Структура наведеног потраживања је сљедећа:

<i>Ред. бр.</i>	<i>Износ (КМ)</i>	<i>Основ потраживања</i>
1.	4.328	Аукције
2.	3.381	Тарифа за рад
3.	20.677	Системска
4.	2.963.496	Дебаланс
5.	716.324	Камата (ванбилансно)
УКУПНО	3.708.206	

Управа НОСБиХ-а је током 2021. године предузела све радње у складу са законском регулативом те Уговором о репрограму и измирењу дуга и редовном плаћању текућих обавеза бр. ОПУ-ИП 1509/21, од 27.09.2021. године, постигнутим између компаније *LE Trading ВН д.о.о. Бања Лука* и НОСБиХ-а, како би се наведена потраживања наплатила. У том смислу НОСБиХ је у 2021. години по основу тог уговора наплатио прву рату у износу од 285.131 КМ, банкарску гаранцију у износу од 221.000 КМ, те поднио мјенице Новој банци а.д. Бања Лука за наплату потраживања од компаније *LE Trading*. У октобру 2022. године отворен је стечајни поступак над дужником *LE Trading ВН д.о.о. Бања Лука*. Статус наплате ових потраживања је неизвјестан. Наведена потраживања (2.991.882 КМ) су у 2021. години књиговодствено исправљена на терет расхода.

У оквиру помоћних услуга, успјешно се реализује и *Споразум Блока СХБ (Словенија-Хрватска-БиХ) о заједничкој терцијарној резерви*, као и *Споразум о испоруци енергије терцијарне регулације (ПТРЕ) са ЕМС-ом и ЦГЕС-ом на граници БиХ-Србија, односно БиХ-Црна Гора* те се уредно измирују међусобне обавезе. Подсјећамо, примјеном ових споразума, НОСБиХ може набављати ел. енергију од ЕЛЕС-а и ХОПС-а (СХБ Блок) те ЕМС-а и ЦГЕС-а, за потребе терцијарне резерве и испоручивати је у ЕЕ систем БиХ, а електропривреда која је узроковала грешку ће то платити након што јој НОСБиХ испостави фактуру.

БИЛАНС СТАЊА
на дан 31.12.2023. године

<i>Редни број</i>	<i>Позиција</i>	<i>Износ по одбитку исправке вриједности</i>	
		<i>Стање на дан 31.12.2022.</i>	<i>Стање на дан 31.12.2023.</i>
	А К Т И В А		
	А. ДУГОРОЧНА ИМОВИНА	13.288.331	12.048.716
1.	Некретнине, постројења и опрема	12.930.663	11.316.516
2.	Имовина с правом кориштења	-	349.662
3.	Улагања у инвестицијске некретнине	-	-
4.	Нематеријална имовина	207.718	196.824
5.	Биолошка имовина	-	-
6.	Финансијска имовина и улагања	146.229	146.229
7.	Остала имовина и потраживања, укључујући и разграничења	3.721	39.485
	Б. КРАТКОРОЧНА ИМОВИНА	78.903.595	72.893.288
1.	Залихе	4.606	-
2.	Дугорочна имовина намијењена продаји	-	-
3.	Финансијска имовина	12.598.357	4.326.969
	- потраживања по основу тарифе	-	-
	- потраживања за помоћне услуге	8.937.408	-
	- потраживања за ФСКАР	2.344.582	1.337.973
	- потраживања од купаца за ИТЦ и аукције	1.282.667	2.964.399
	- остала потраживања	33.700	24.596
4.	Новац и новчани еквиваленти	28.794.296	53.077.525
5.	Потраживања за плаћени ПДВ	2.371.449	1.268.286
6.	Остала имовина и потраживања, укључујући и разграничења	35.134.887	14.220.508
	- разни разграничени трошкови	64.286	76.107
	- трошкови осигурања	7.740	12.480
	- разграничења за ИТЦ и аукције	6.265.555	2.895.378
	- обрачунати приход за рад НОСБиХ-а	1.068.904	1.172.683
	- обрачунати приход за помоћне услуге	25.290.151	8.978.784
	- обрачунати приход за ФСКАР	2.410.850	1.005.039
	- остала разграничења	27.401	80.036
	УКУПНО АКТИВА (А+Б)	92.191.926	84.942.004
	П А С И В А		
	А. ТРАЈНИ ИЗВОРИ	39.816.748	56.662.736
1.	Трајни извори	1.649.278	1.649.278
2.	Резерве	-	-
3.	Ревалоризационе резерве	-	-
4.	Нераспоређени вишак прихода	38.167.470	55.013.458
5.	Непокривени вишак расхода	-	-
	Б. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	9.457.945	9.789.038
1.	Финансијске обавезе	8.669.089	9.163.667
2.	Одгођени приход	788.856	625.371
3.	Остале обавезе, укључујући резервисања и разграничења	-	-
	Ц. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	42.917.233	18.490.230
1.	Финансијске обавезе	13.538.421	10.050.709

Извјештај о финансијском пословању НОСБиХ-а за 2023. годину

	- краткорочне финансијске обавезе	1.876.792	2.019.376
	-обавезе према добављачима у земљи	1.297.194	3.147.851
	-обавезе према добављачима у иностранству	84.293	846.622
	-обавезе према добављачима за помоћне услуге	4.578.597	3.298.329
	-обавезе према добављачима за ФСКАР	5.198.268	-
	-обавезе за бруто плате и накнаде радницима и др.	486.577	722.087
	-обавезе за накнаде УО и Савјетодавном вијећу	16.701	16.445
	-остале обавезе	-	-
2.	Одложени приход	229.540	168.637
	-одложени приход по основу гранта ЕБРД-а	77.313	67.545
	-одложени приход по основу донације CROSSBOW	59.388	74.235
	-одложени приход по основу донације TRINITY	65.982	-
	-одложени приход по основу донације FARCROSS	20.000	20.000
	-одложени приход по основу донације СКАДА	6.857	6.857
3.	Обавезе за ПДВ	2.846.578	568.286
4.	Остале обавезе укључујући резервисања и разграничења	26.302.694	7.702.598
	-разграничени расходи по основу тарифе за рад	25.844	627.513
	-разграничени расходи по основу помоћних услуга	19.829.867	4.458.325
	-разграничени расходи по основу ИТЦ и аукција	6.444.662	2.601.845
	-остали разграничени расходи	-	13.065
	-остала краткорочна разграничења	2.321	1.850
	УКУПНО ПАСИВА (А+Б+Ц)	92.191.926	84.942.004

АНАЛИЗА БИЛАНСА СТАЊА НА ДАН 31.12.2023. године

Биланс стања, по дефиницији, представља пресјек цјелокупне имовине једне компаније на одређени дан. С једне стране се исказују средства (актива), наспрам обавеза и капитала (пасива), с друге стране, и оне морају бити потпуно уравнотежене.

Биланс стања, дакле, представља основу за сагледавање финансијске снаге и способности компаније. У билансу стања НОСБиХ-а дат је преглед активе и пасиве на дан 31.12.2023. који је упоређен са истим датумом претходне године.

У билансу стања, осим обавеза и потраживања насталих из редовног рада НОСБиХ-а, обухваћене су и оне из процеса системске и помоћних услуга, као и вишак прихода по том основу, чиме се вишеструко увећава актива, као и њени извори, исказани у пасиви.

АКТИВА

Исказана стања *дугорочне имовине (сталних средстава)* на крају обрачунског периода (31.12.2023.) представљају, заправо почетна стања на дан 01.01.2023. те новонабављена средства у току обрачунског периода, што укључује и средства у припреми, са обрачуном исправке вриједности (амортизацијом) на годишњем нивоу, као и авансе дате за набавку средстава.

Укупна актива НОСБиХ-а на дан 31.12.2023. године, по садашњој вриједности, износи 84.942.516 КМ и мања је за 7.249.922 КМ, у односу на стање из упоредног периода 2022. године.

Структура активе	31.12.2022.	%	31.12.2023.	%
1. дугорочна имовина	13.288.331	14	12.048.716	14
2. краткорочна имовина	78.903.595	86	72.893.288	86
УКУПНО	92.191.926	100	84.942.004	100

У структури активе, вриједност *дугорочне имовине* износи 12.048.716 КМ, са учешћем од 14%, док краткорочна - *текућа имовина* у износу од 72.893.288 КМ учествује са 86%.

Евидентно је да је у 2023. години смањена вриједност дугорочне имовине у односу на упоредну, 2022. годину, што је последица смањене инвестиционе активности због неодобрених средстава. У истом периоду је смањена и вриједност краткорочне имовине, због наплаћених и смањених потраживања за помоћне услуге и ФСКАР (FSkar).

1. Структуру *дугорочне имовине* у укупном износу од 12.048.716 КМ чине:

а) некретнине, постројења и опрема	11.316.516
б) имовина с правом кориштења	349.662
ц) нематеријална имовина	196.824
д) финансијска имовина и улагања	146.229
е) остала имовина и потраживања, укључујући и разграничења	39.485

а,б) Некретнине, постројења и опрема, нематеријална имовина и имовина с правом кориштења (11.316.516 КМ+196.824 КМ+349.662 КМ) су сва средства у функцији којима располаже НОСБиХ, укључујући и новонабављена која су стављена у функцију до 31.12.2023. године. Имаовина с правом кориштења се односи на путничка возила набављена путем финансијског лизинга. Улагања у инвестиције, као и њихови извори, детаљно су анализирани у Извјештају о инвестицијама.

ц) На позицији „*финансијска имовина и улагања*“ исказан је *оснивачки капитал* за компанију SEE CAO у износу од 78.233 КМ. У складу са Споразумом о оснивању компаније SEE CAO сваки од седам оснивача ове аукцијске куће уплатио је по 40.000 ЕУР на име „оснивачког капитала“. Осим тога, на име оснивачког капитала Центра за координацију сигурности (SCC), уплаћено је 67.996 КМ.

д) На позицији „**остала имовина и потраживања, укључујући и разграничења**“ исказани су трошкови који се односе на наредне године, и то трошкови одражавања софтвера АСПЕН (7.568 КМ), услуга (ЕНТСО-Е 1.595 КМ) те недоспјеле камате по основу финансијског лизинга (30.240 КМ).

2. Краткорочна имовина исказана у активи биланса стања износи укупно 72.893.288 КМ

Њену структуру, првенствено, чине:

	КМ	%
2.1. краткорочна потраживања	2.988.996	4,1
2.1.1. краткорочна потраживања од помоћних услуга	1.337.973	1,9
2.2. новчана средстава на благајни и трансакционим рачунима (без помоћних услуга)	4.238.042	5,8
2.2.1. трансакциони рачун помоћних услуга	48.839.483	67,0
2.3. улазни ПДВ	144.293	0,2
2.3.1. улазни ПДВ по основу помоћних услуга	1.123.993	1,5
2.4. остала краткорочна потраживања и разграничења	4.236.685	5,8
2.4.1. краткорочна потраживања и разграничења-помоћне услуге	9.983.823	13,7
Укупно:	72.893.288	100,0

Видљиво је да у структури краткорочне имовине доминирају новчана средства са учешћем од 67% те краткорочна потраживања и разграничења по основу системске и помоћних услуга која учествују са 16%, док се остатак налази у осталим потраживањима, краткорочним разграничењима и ПДВ-у.

2.1 Финансијска имовина-краткорочни пласмани и потраживања (4.326.969 КМ)

на дан 31.12.2023. односе се на:

	КМ
- потраживања од купаца за редовно пословање	6.609.171
- исправка вриједности потраживања	-6.609.171
- потраживања од купаца за помоћне услуге	-
- потраживања од купаца за ФСКАР	1.337.973
- потраживања од купаца за ИТЦ и аукције	2.964.399
- остала потраживања	24.596
УКУПНО:	4.326.969

- Потраживања од купаца за редовно пословање чине потраживања од компанија Алуминиј д.д. Мостар, у износу 3.617.289 КМ и компаније *LE Trading BH* д.о.о. Бања Лука, у износу од 2.991.882 КМ – за која су, у истом износу, извршене исправке вриједности.
- Потраживања од купаца за помоћне услуге (ФСКАР), у укупном износу од 1.337.973 КМ, односе се на потраживања од компаније *ЈАО*.

Извјештај о финансијском пословању НОСБиХ-а за 2023. годину

- Потраживања по основу аукција које је обавио SEE CAO, износе укупно 2.748.239 КМ, док потраживања по основу ИТЦ механизма износе 216.160 КМ (Елеринг 128.927 КМ и Свенска Крафтнат 87.233 КМ).
- Остала потраживања од 24.596 КМ односе се на потраживања од фондова по основу рефундације боловања (4.040 КМ), потраживања по основу датих аванса (430 КМ), потраживања од запослених (97 КМ), више плаћене обавезе (62 КМ) те потраживања од добављача у иностранству по основу књижних одобрења (19.966 КМ).

2.2 Структуру новчаних средстава чине:

	КМ
- благајна	1.102
- главни трансакциони рачун	1.005.657
- рачун инвестиција	2.202.219
- рачуни ИТЦ-а, SEE CAO-а, EMC-а,	950.530
- рачун TRINITY и FARCROSS	78.534
УКУПНО:	4.238.042
- рачун помоћних услуга	48.839.483
СВЕ УКУПНО:	53.077.525

У структури новчаних средстава, на дан 31.12.2023. средства из редовног пословања НОСБиХ-а, (благајна, главни и инвестициони рачун) износила су 3.208.978 КМ, средства ИТЦ механизма и аукција 950.530 те средства од системске и помоћних услуга, у износу од 48.839.483 КМ. Грант средства пројекта TRINITY и FARCROSS износе 78.534 КМ, и она се могу користити само намјенски.

2.3 Потраживања за плаћени ПДВ, у износу од 1.268.286 КМ, односи се на ПДВ за фактуре из децембра (17.130 КМ) које су достављене након 31.12.2023. године, а финансирају се из тарифе за рад, као и на фактуре за аукције (127.163 КМ) те за помоћне услуге и дебаланс (1.123.993 КМ).

2.4 Остала краткорочна потраживања и разграничења, у укупном износу од 14.220.508 КМ односе се на фактуре које су евидентирани до 31.12.2023. године, а трошак, у вриједности 88.587 КМ ће бити обрачунат у 2024. години, затим на приход, обрачунат у износу од 14.051.884 КМ (фактуре издате у јануару 2024, а односе се на промет који је остварен у децембру 2023. године) те остала разграничења на која отпада 80.036 КМ:

	КМ
- обрачунати/фактурисани приход од купаца за рад НОСБиХ-а	1.172.683
- обрачунати/фактурисани приход од купаца за системску и помоћне услуге	9.983.823
- обрачунати приход по основу рефундације боловања	1.121
- разграничења за ИТЦ и аукције	2.895.378
- разграничени трошкови осигурања имовине	12.480
- разграничени трошкови осигурања запослених	1.967
- разграничени трошкове одржавања сталних средстава	4.209
- разграничени трошкови камате по основу финансијског лизинга	17.909
- разни разграничени трошкови:	130.935

Извјештај о финансијском пословању НОСБиХ-а за 2023. годину

<i>обрачуната потраживања-Trinity</i>	76.488
<i>одржавање лиценце CISCO Firepower</i>	16.417
<i>одржавање лиценце Microsoft</i>	21.979
<i>одржавање лиценце Fortigate</i>	4.230
<i>одржавање лиценце Veritas</i>	3.893
<i>одржавање лиценце за антивирус</i>	3.061
<i>услуга достављања података на transparency платформу - FSKAR</i>	2.126
<i>одржавање алата за развој web странице</i>	1.492
<i>остали разграничени трошкови</i>	1.252
УКУПНО:	14.220.508

Потраживања од купаца:

Ред.бр.	Кonto	Назив купца	Износ	Напомена
1.	1211200	SEE CAO Подгорица	2.748.239	аукције CAO
2.	1830213	Електропривреда БиХ	2.676.060	системска услуга
3.	1830213	Електропривреда РС	2.284.673	системска услуга
4.	1211600	JA0 S.A.	1.337.973	ФСКАР
5.	1830101	Energy Financing Team AG Швајцарска	1.051.364	аукције ЕМС
6.	1830400	JA0 S.A.	1.005.039	ФСКАР
7.	1830212	Електропривреда БиХ	819.336	дебаланс
8.	1830213	Електропривреда ХЗХБ	811.990	системска услуга
9.	1830213	Електропривреда РС	555.346	помоћне услуге
10.	1830212	Електропривреда ХЗХБ	540.474	дебаланс
11.	1830200	Електропривреда БиХ	527.543	тарифа за рад
12.	1830101	Електромреже Србије	480.195	аукције ЕМС
13.	1830212	Електропривреда РС	470.616	дебаланс
14.	1830200	Електропривреда РС	465.583	тарифа за рад
15.	1830213	Електропривреда БиХ	316.403	помоћне услуге
16.	1830100	Електропренос БиХ	276.846	аукције ЕМС
17.	1830101	Електропривреда РС	275.415	аукције ЕМС
18.	1830001	SEE CAO Подгорица	224.029	аукције CAO
19.	1830212	Renewable Energy Solutions ВН Бања Лука	170.474	дебаланс
20.	1830200	Електропривреда ХЗХБ	160.874	тарифа за рад
21.	1830101	Petrol ВН Oil Company Сарајево	155.004	аукције ЕМС
22.	1830212	Хифа Оил Тешањ	141.134	дебаланс
23.	1211100	Elering AS Естонија	128.927	ИТЦ
24.	1830212	Energy Financing Team	99.186	дебаланс
25.	1830101	Danske Commodities ВН Сарајево	87.763	аукције ЕМС
26.	1211100	Svenska Kraftnat Шведска	87.233	ИТЦ
27.	1830101	ГЕН-И Сарајево	66.015	аукције ЕМС
28.	1830101	Renewable Energy Solutions ВН Бања Лука	58.125	аукције ЕМС
29.	1830101	Interenergo energ. Inženiring Љубљана	51.219	аукције ЕМС
30.	1830212	Вибар Широки Бријег	45.399	помоћне услуге
31.	1830101	Holding Slovenske elektrarne Љубљана	43.243	аукције ЕМС
32.	1830000	Електропренос БиХ	38.085	аукције CAO
33.	1830212	Petrol ВН Oil Company Сарајево	33.561	дебаланс
34.	1830213	Електропривреда ХЗХБ	31.406	помоћне услуге
35.	1830101	ALPIQ ENERGIJA ВН Сарајево	27.425	аукције ЕМС
36.	1830101	Хифа Оил Тешањ	26.244	аукције ЕМС
37.	1830101	Ахро ВН Мостар	16.682	аукције ЕМС
38.	1830200	ЕФТ-Рудник и ТЕ Станари	16.483	тарифа за рад
39.	1830212	ХЕП Енергија Мостар	10.190	дебаланс

Извјештај о финансијском пословању НОСБиХ-а за 2023. годину

40.	1830101	Интеренерго Сарајево	8.312	аукције ЕМС
41.	1830101	ХЕП Енергија Мостар	6.923	аукције ЕМС
42.	1830212	Winter Wind Томиславград	3.944	помоћне услуге
43.	1830101	Ener TradeSHPK Тирана	2.487	аукције ЕМС
44.	1830200	Хидроинвест Рогатица	848	тарифа за рад
45.	1830200	F.L. WIND d.o.o. Томиславград	774	тарифа за рад
46.	1830200	Дрин Енергија Груде	218	тарифа за рад
		УКУПНО	18.385.302	

ПАСИВА

Пасива (извори средстава) је потпуно уравнотежена са активом и на дан 31.12.2023. године износила је 84.942.004 КМ. Структуру извора средстава (пасиву) чине трајни извори те дугорочне и краткорочне обавезе, са укљученим помоћним услугама.

<i>Ред. бр.</i>	<i>Структура пасиве</i>	<i>Износ КМ</i>	<i>%</i>
1.	Трајни извори	56.662.736	67
2.	Дугорочне обавезе	9.789.038	11
3.	Краткорочне обавезе	18.490.230	22
	УКУПНО	84.942.004	100

1. Трајни извори односе се на:

	КМ
1.1. трајни капитал НОСБИХ-а	1.649.278
1.2. нераспоређени вишак прихода над расходима из ранијих година (тарифа за рад)	381.874
1.3. исказани вишак прихода над расходима (тарифа за рад) 31.12.2023.	628.379
1.4. нераспоређени вишак прихода из ранијих година (сист. и пом. услуге)	37.785.596
1.5. исказани вишак прихода над расходима (сист. и пом. услуге 31.12.2023.)	16.217.609
Укупно:	56.662.736

На дан 31.12.2023. исказан је *вишак прихода над расходима* у висини од 16.845.988 КМ и то из билансних позиција које се односе на тарифу за рад НОСБиХ-а, у износу од 628.379 КМ, те системску и помоћне услуге, у износу 16.217.609 КМ.

2. Дугорочне обавезе, које су на дан 31.12.2023. износиле 9.789.038 КМ односе се на:

- дугорочне финансијске обавезе	9.163.667 КМ
- одложени приход	625.371 КМ

Извјештај о финансијском пословању НОСБиХ-а за 2023. годину

Спецификација дугорочних финансијских обавеза:

Ред.бр.	Дугорочне финансијске обавезе	Износ КМ
1.	Дугорочни кредит <i>Raiffeisen Bank</i> (уг. бр. 5053/17)	759.838
2.	Дугорочни кредит <i>Raiffeisen Bank</i> (уг. бр. 04625/21)	125.083
	Дугорочни кредит <i>Raiffeisen Bank</i> (уг. бр. 05369/23)	8.021.918
3.	Дугорочне обавезе по основу финансијског лизинга	256.669
4.	Остале дугорочне финансијске обавезе	159
	УКУПНО	9.163.667

Дугорочне финансијске обавезе односе се на остатак кредита чији износ је утврђен након рекласификације текућег доспјећа по отплатном плану.

Спецификација одложеног прихода:

Ред. бр.	Одложени приход	Износ КМ
1.	Одложени приход по основу гранта ЕБРД-а (уг. бр. Ц35157/1137/6578)-пословна зграда	193.080
2.	Одложени приход по основу гранта ЕБРД-а (уг. бр. Ц35157/1137/6578)-опрема	1.846
3.	Одложени приход по основу гранта ЕБРД-а (уг. бр. Ц35157/1137/6578)-СКАДА	289.367
4.	Одложени приход по основу донације <i>Siemens Austria</i> - систем СКАДА	33.712
5.	Одложени приход по основу новчаних донација - CROSSBOW (<i>Grant Agreement бр. 773430</i>)	49.490
6.	Одложени приход по основу новчаних донација – FARCROSS (<i>Grant agreement бр. 246320</i>)	57.876
	УКУПНО	625.371

На *одложеном приходу* су исказана средства по основу донација за учешће у међународним пројектима CROSSBOW и FARCROSS, у вриједности 107.366 КМ, као и средства гранта ЕБРД-а (Уг.бр. Ц351757/1137/6578) за пословну зграду, опрему и систем СКАДА (SCADA) као одложени приход, у износу од 484.293 КМ. Осим тога, на овој позицији је евидентиран и износ 33.712 КМ који се односи на донацију компаније Сименс (*Siemens Austria*) за опрему која је саставни дио система СКАДА. С обзиром да су средства стављена у функцију, грант ће се исказивати у „приходима од донације“ те „амортизацији“ у истим годишњим износима, све док траје амортизациони вијек зграде, односно, система СКАДА, за које је грант намијенjen.

3. *Краткорочне обавезе* које на дан 31.12.2023. године износе 18.490.230 КМ односе се на:

Ред.бр.	Краткорочне обавезе	Износ КМ
1.	Краткорочне финансијске обавезе	2.019.376
2.	Краткорочне обавезе	4.733.005
3.	<i>Краткорочне обавезе - помоћне услуге</i>	3.298.329
4.	Одложени приход	168.637

Извјештај о финансијском пословању НОСБиХ-а за 2023. годину

5.	Обавезе за ПДВ	568.286
6.	Остала краткорочна разграничења и резервисања	3.244.273
7.	Остала краткорочна разграничења и резерв.-помоћне услуге	4.458.325
	УКУПНО	18.490.230

Образложење краткорочних обавеза:

Краткорочне финансијске обавезе, у износу од 2.019.376 КМ односе се на текући дио дугорочних финансијских обавеза (кредита) које доспијевају за плаћање у 2024. години и на обавезе по основу финансијског лизинга. Ове обавезе се односе на отплату рата дугорочних кредита Рајфајзен банке (*Raiffeisen Bank*), у износу од 1.946.196 КМ, као и текући дио дугорочних обавеза према БХ Телекому, у износу од 1.551 КМ. У овој групи су и обавезе (главница и камата) по финансијском лизингу, у износу од 71.629 КМ.

Краткорочне обавезе у износу од 8.031.334 КМ обухватају:

Ред.бр.	Краткорочне обавезе	Износ КМ
1.	Обавезе према добављачима	3.994.473
2.	<i>Краткорочне обавезе-помоћне услуге</i>	3.298.329
3.	Обавезе за бруто плате и накнаде радницима и др.	722.087
4.	Обавезе за накнаде УО и Савјетодавном вијећу	16.445
	УКУПНО	8.031.334

- **Обавезе према добављачима** чине обавезе према добављачима у земљи, у износу од 3.147.851 КМ и обавезе према добављачима из иностранства, у износу од 846.622 КМ.

Обавезе према добављачима у земљи:

Ред.бр.	Конто	Назив добављача	Износ
1.	3000100	Електропренос БиХ (SEE CAO)	2.866.119
2.	3000200	Електропренос БиХ (ИТЦ)	252.908
3.	3000000	Sword Security	7.012
4.	3000000	Проинтер ИТСС	6.435
5.	3000000	Триглав осигурање	4.108
6.	3000000	Електропривреда РС	2.424
7.	3000000	АСА Осигурање	1.967
8.	3000000	М:ТЕЛ	1.304
9.	3000000	КЈКП Сарајевогас	1.012
10.	3000000	Концепт Бау	878
11.	3000000	Р&С Сарајево	869
12.	3000000	Протеам	585
13.	3000000	Логософт	542
14.	3000000	ХИФА доо	388
15.	3000000	Еронет	360
16.	3000000	КЈКП Рад	328
17.	3000000	ПДиУ Лофт	120
18.	3000000	Службени лист БиХ	102
19.	3000000	SECTOR SECURITY d.o.o.	93
20.	3000000	Еуролифтинг	88

Извјештај о финансијском пословању НОСБиХ-а за 2023. годину

21.	3000000	А&Г доо	70
22.	3000000	Ипрес	60
23.	3000000	Аваз-рото прес	31
24.	3000000	Ин Тиме	24
25.	3000000	Термес доо	14
26.	3000000	Маркафе доо	10
		УКУПНО	3.147.851

Обавезе према добављачима из иностранства:

Ред.бр.	Кonto	Назив добављача	Износ
1.	3001100	РТЕ Франце (ИТИЦ)	576.244
2.	3001100	Аугстсприегума тиклс (ИТИЦ)	195.694
3.	3001000	Центар за координацију сигурности-СИЦ	30.315
4.	3001100	Опратори и Системит Косово (ИТИЦ)	22.460
5.	3001000	SEE САО	10.174
6.	3001000	Електроенергетски координациони центар	11.735
		УКУПНО	846.622

- **Краткорочне обавезе-помоћне услуге**, у износу од 3.298.329 КМ, односе се на обавезе према добављачима за помоћне услуге, дебаланс, губитке и ФСКАР.

Обавезе према добављачима за помоћне услуге у земљи и иностранству:

Ред.бр.	Кonto	Назив добављача	Износ
1.	3000002	Електропривреда РС	3.177.261
2.	3000002	Hifa Oil	35.089
3.	3000002	ЕФТ-Рудник и ТЕ Станари	30.119
4.	3000002	Вибар доо	22.772
5.	3000002	LE Trading ВН доо	19.675
6.	3000002	Петрол БХ Оил	13.413
		УКУПНО	3.298.329

- Износ од 722.087 КМ су **обавезе за бруто плате и накнаде** које су обрачунате за децембар, а исплаћене у јануару 2024. године, што се односи и на накнаде Управном одбору и Савјетодавном вијећу, обрачунате за децембар (16.445 КМ), а исплаћене у мјесецу јануару 2024. године.

Одложени приход у износу 168.637 КМ се односи на средства грантова и донација.

Обавезе за ПДВ износе 568.286 КМ, што се односи на ПДВ за мјесец децембар (557.257 КМ), који доспијева за плаћање до 10. јануара те на обрачунате, а недоспјеле обавезе за ПДВ (11.029 КМ).

Остала краткорочна разграничења и резервисања, у износу од 7.702.598 КМ, највећим дијелом су обавезе за фактуре за помоћне услуге, које се односе на децембар, а стигле су у јануару 2024. године (4.458.325 КМ), затим фактуре за

Извјештај о финансијском пословању НОСБиХ-а за 2023. годину

аукције од Електропреноса (875.184 КМ) и од ЕМС-а (1.726.661 КМ), као и разграничени расходи (добављачи) за рад НОСБиХ-а (640.578 КМ), те остала краткорочна разграничења (1.850 КМ)

Ред.бр.	Кonto	Назив добављача	Износ	Напомена
1.	3800101	Електропривреда БиХ	3.166.291	добављач за ПУ
2.	3800100	Електромрежа Србије	1.726.661	добављач за аукције
3.	3800101	Електропривреда ХЗХБ	1.169.721	добављач за ПУ
4.	3800100	Електропренос БиХ	875.183	добављач за аукције
5.	3800100	ЈАО S.A.	594.968	добављач за ПУ
6.	3800101	Renewable Energy Solutions BH	52.286	добављач за ПУ
7.	3800101	Energy Financing Team	44.954	добављач за ПУ
8.	3800101	ХЕП Енергија	20.524	добављач за ПУ
9.	3800000	Сименс Аустрија	12.663	добављач за рад
10.	3800100	ЕНТСО-Е	12.653	добављач за рад
11.	3800100	Унис Телекомуникације	7.699	добављач за рад
12.	3800100	Проинтер ИТСС	6.435	добављач за рад
13.	3800100	Електропривреда БиХ	5.212	добављач за рад
14.	3800101	Winter Wind	3.285	добављач за ПУ
15.	3800100	БХ Телеком	1.370	добављач за рад
16.	3800100	Југел	234	добављач за рад
17.	3800000	Вањскотрговинска комора БиХ	213	добављач за рад
18.	3800100	Хифа доо	126	добављач за рад
19.	3800000	Водовод и канализација	99	добављач за рад
20.	3800100	ФЕБ	80	добављач за рад
21.	3800000	Спазио кафе	58	добављач за рад
22.	3800000	БХ пошта	23	добављач за рад
23.	3800000	Еуропа дд	9	добављач за рад
		УКУПНО	7.700.748	

Коефицијент ликвидности

Ако се ликвидност, односно, платежна способност, посматра кроз однос краткорочне имовине и краткорочних обавеза ($72.893.288 : 18.490.230 = 3,94$), може се закључити да је *општа ликвидност* у посматраном периоду била задовољавајућа, односно, да су 31.12.2023. укупне краткорочне обавезе биле у потпуности покривене реалним средствима.

Такође, *коефицијент тренутне ликвидности* посматран кроз однос новчаних средстава, наспрам краткорочних обавеза ($53.077.525 : 18.490.230$) је 2,87 што значи да 100 КМ исказаних краткорочних обавеза на дан 31.12.2023. има тренутно новчано покриће са 287 КМ што је изузетно позитивно.

БИЛАНС УСПЈЕХА
за период од 01.01.2023. до 31.12.2023. године

Ред. бр.	Позиција	ИЗНОС	
		Остварено 01.01.-31.12.2022.	Остварено 01.01.-31.12.2023.
	ПРИХОДИ		
1.	Чланарина		
2.	Приходи из буџета		
3.	Хуманитарни приходи		
4.	Приходи од властите дјелатности	194.289.463	119.569.564
5.	Финансијски приходи	31.686	171.181
6.	Остали приходи и добици	364.764	606.474
	А. УКУПНО ПРИХОДИ	194.685.913	120.347.219
	РАСХОДИ		
1.	Материјал, енергија и гориво	158.861	147.052
2.	Плате и остала примања запослених	4.336.085	4.940.560
3.	Амортизација	1.772.753	1.744.648
4.	Услуге	161.117.557	95.037.805
5.	Финансијски трошкови	405.625	338.109
6.	Путни трошкови	101.636	172.455
7.	Порези и доприноси који не зависе од резултата	28.827	33.385
8.	Остали расходи	936.441	1.087.218
	Б. УКУПНО РАСХОДИ	168.857.784	103.501.231
	Вишак прихода	25.828.129	16.845.988
	Вишак расхода		

Пословни резултат НОСБиХ-а формира се по принципу сучељавања прихода и расхода. У периоду од 01.01. до 31.12.2023. године остварен је укупан приход у износу од 120.347.219 КМ, а састоји се од:

- прихода од системске, помоћних услуга и дебаланса, у износу од 109.290.514 КМ
- прихода по основу тарифе за рад, у износу од 10.279.050 КМ
- приходи по основу камата 171.181 КМ
- осталих прихода, у износу од 389.768 КМ и
- прихода од пројеката, у износу од 216.706 КМ.

У истом периоду укупни расходи остварени су у износу од 103.501.231 КМ, а чине их:

- расходи од помоћних услуга и дебаланса, у износу од 93.072.905 КМ
- расходи који се финансирају из тарифе за рад, у износу од 10.211.620 КМ и
- расходи по основу пројеката, у износу од 216.706 КМ.

Такав однос укупно остварених прихода и расхода резултирао је вишком прихода над расходима који је износио 16.845.988 КМ. Овакав позитиван финансијски резултат се састоји од:

- вишка прихода над расходима по основу тарифе за рад, у износу од 628.379 КМ
- вишка прихода над расходима по основу тарифе за системску и помоћне услуге, у износу од 16.217.609 КМ.

С обзиром да се у обрасцима годишњег обрачуна (билансу стања и билансу успјеха) исказују укупан приход и укупни расходи који се стичу по двије различите тарифе и намјене те да се приход од системске и помоћних услуга може користити само намјенски, за тржишну набавку резерви капацитета регулације и балансирања система, а да се трошкови пословања финансирају искључиво из прихода од тарифе за рад НОСБиХ-а, то ће се у наставку извјештаја анализирати само билансне позиције које проистичу из тарифе за рад НОСБиХ-а.

Дакле, извјештај ће се базирати само на оствареном укупном приходу од 11.056.705 КМ и укупним расходима од 10.428.326 (за рад НОСБиХ-а).

УПОРЕДНИ ПРЕГЛЕД ПОЗИЦИЈА БИЛАНСА УСПЈЕХА
(без системске и помоћних услуга – само по тарифи за рад НОСБиХ-а)

<i>Ред. бр.</i>	<i>Опис</i>	<i>Остварено 2022.</i>	<i>План за 2023.</i>	<i>По одлуци ДЕРК-а тарифа за 2023.</i>	<i>Ребаланс за 2023.</i>	<i>Остварено 2023.</i>
1.	Приходи од основне дјелатности (тарифе)	9.504.277	14.516.482	10.659.629	9.566.814	10.279.050
2.	Остали приходи	132.036	84.170	84.170	555.516	560.949
3.	Приходи од пројеката	264.413	160.000	160.000	215.000	216.706
А	УКУПНО ПРИХОДИ	9.900.726	14.760.652	10.903.799	10.922.516	11.056.705
1.	Трошкови материјала	63.229	65.500	65.500	65.106	52.873
2.	Трошкови енергената и комунални трошкови	95.632	149.000	135.000	135.000	94.179
3.	Услуге	1.974.385	2.936.375	2.210.000	2.137.204	1.957.900
4.	Бруто плате и остала примања запослених и других лица	4.157.461	5.825.000	4.820.659	4.820.659	4.807.839
5.	Амортизација	1.713.364	1.835.000	1.690.830	1.690.830	1.685.259
6.	Финансијски трошкови	405.625	484.000	449.000	376.000	338.109
7.	Путни трошкови	79.592	145.000	145.000	160.000	155.190
8.	Остали порези и таксе	28.371	42.000	36.000	36.000	33.054
9.	Остали трошкови	936.441	1.079.000	1.107.640	1.107.000	1.087.218
Б	УКУПНО ТРОШКОВИ из тарифе	9.454.100	12.560.875	10.659.629	10.526.969	10.211.620
10.	Трошкови пројеката	89.172	244.170	244.170	299.170	216.706
	УКУПНО СВИ ТРОШКОВИ	9.718.513	12.805.045	10.903.799	10.826.139	10.428.326
	Вишак прихода над расходима	182.214	1.955.607	-	96.377	628.379
	Вишак расхода над приходима	-	-	-	-	-

У овој табели је приказана структура те упоредни преглед остварених прихода и расхода у односу на планиране и ребалансиране, односно, одобрене Одлуком о тарифи за 2023. годину, као и у односу на остварење из истог периода претходне, 2022. године, без системске и помоћних услуга.

СТРУКТУРА УКУПНОГ ПРИХОДА ОСТВАРЕНОГ У 2023. ГОДИНИ

Укупно планирани приход НОСБиХ-а за 2023. годину је 14.760.652 КМ, док је ребалансом процијењен на 10.922.516 КМ, а годишњи приход од тарифе за 2023. годину, утврђен Одлуком ДЕРК-а, износио је 10.659.629 КМ. Укупан приход је остварен у износу 11.056.705 КМ

Приходи су стицани :

- по основу тарифе за рад НОСБиХ-а, у износу од 10.279.050 КМ
- по другим основама, у износу од 560.949 КМ и
- по основу пројеката у износу од 216.706 КМ.

Остварени приход стицан само по основу тарифе за рад је мањи за 380.579 КМ или 3,6% у односу на одобрен Одлуком ДЕРК-а за 2023. годину, а што је посљедица смањеног инјектирања (1%) и преузимања (4%) електричне енергије са мреже преноса у односу на план

Структура прихода:

Ред. бр.	Опис	Остварено 2022.	Финансисјки план 2023.	По одлуци ДЕРК-а тарифа за 2023.	Ребаланс фин.плана 2023.	Остварено 2023.
1.	Приходи по основу тарифе	9.504.277	14.516.482	10.659.629	10.152.000	10.279.050
2.	Приходи од камата	31.686	-	-	170.723	171.181
3.	Приходи од рефундација	9.664	-	-	6.000	9.206
4.	Приходи од грантова	85.309	84.170	84.170	84.170	84.170
5.	Приходи од пројеката	264.413	160.000	160.000	215.000	216.706
6.	Остали приходи	5.377	-	-	294.623	296.393
	УКУПНО	9.900.726	14.760.652	10.903.799	10.922.516	11.056.705

Приход по основу тарифе за рад НОСБиХ-а остварен је у износу од 10.279.050 КМ. Иначе, он је производ количине електричне енергије коју су произвођачи инјектирали у мрежу преноса, односно енергије коју су преузели купци те припадајућих тарифа од 0,0072 и 0,0881 f/kWh.

Приход од камата исказан је у износу од 171.181 КМ и стечен је по основу затезних камата за кашњења у плаћању купаца, компаније Електропривреда РС (167.829 КМ), ЈАО (3.097 КМ) и Petrol BH Oil Company (255 КМ).

Приходи од рефундација се односе на приходе по основу накнада за боловања и остварени су у износу од 9.206 КМ.

Приходи од грантова, у износу од 84.170 КМ, односе се на грант ЕБРД-а за консултантске услуге везане за имплементацију пројекта реконструкције пословне зграде и набавку новог система СКАДА/ЕМС и ТК. У истом износу је исказана

Извјештај о финансијском пословању НОСБиХ-а за 2023. годину

противставка у расходима, на позицији амортизације, тако да ова средства не утичу на финансијски резултат.

Приходи од пројеката у, износу од 206.706 КМ, чине искоришћена средства стечена по основу истраживачких пројеката CROSSBOW (74.235 КМ) и TRINITY (142.471 КМ), које финансира Европска комисија. У истом износу је исказана противставка у расходима тако да ова средства не утичу на финансијски резултат.

Остале приходе, у износу од 296.393 КМ, чине приходи по основу учешћа у расподјели добити Центра за координацију сигурности Београд (191.937 КМ), приходи од продаје возила (91.346 КМ), приходи по основу наплате штете од осигурања (12.008 КМ), приходи из ранијег периода, у износу од 1.020 КМ, те остали приходи у износу 82 КМ.

Наплата по основу фактурисања тарифе за рад НОСБиХ-а

У 2023. години купцима је по основу тарифе за рад фактурисано укупно 12.026.488 КМ (са ПДВ-ом). Од укупно фактурисаног износа, наплаћено је 10.853.805 КМ или око 90%. Међутим, укупан прилив новчаних средстава у обрачунском периоду износи 11.922.709 КМ. У овај прилив су укључена наплаћена потраживања (дуг) из претходне 2022. године (децембарске фактуре за тарифне купце).

У току 2023. године наплата од купаца је била уредна, тј. плаћања су реализована у валутним роковима).

АНАЛИТИЧКИ ПРЕГЛЕД ТРОШКОВА

<i>Ред. бр.</i>	<i>Назив</i>	<i>Остварено 2022.</i>	<i>План 2023.</i>	<i>Ребаланс 2023.</i>	<i>Остварено 2023.</i>
1.	Канцеларијски материјал	3.877	5.000	5.000	4.855
2.	Материјал за одржавање чистоће	6.344	8.000	8.000	7.145
3.	Остали утрошени материјал и резервни дијелови за одржавање опреме и возила	29.396	17.000	17.606	12.709
4.	Трошкови стручне литературе и часописа	1.391	2.500	2.500	2.867
5.	Трошкови осталог канцеларијског материјала	12.647	20.000	20.000	13.542
6.	Трошкови ситног инвентара и аутогума	9.412	12.000	11.000	11.111
7.	Остали разни материјални трошкови	162	1.000	1.000	645
I	Трошкови материјала (1 до 7)	63.229	65.500	65.106	52.873
8.	Трошкови ел. енергије	62.882	94.000	90.000	62.827
9.	Трошкови горива	19.541	25.000	25.000	19.377
10.	Трошкови воде	2.147	3.000	3.000	1.990
11.	Трошкови гријања	11.062	27.000	17.000	9.985
II	Трошкови енергената и комунални трошк. (8 до 11)	95.632	149.000	135.000	94.179
12.	Услуге одржавања опреме	96.360	163.200	160.350	153.741
13.	Услуге одржавања система СКАДА/ЕМС и ТК	171.698	152.000	152.000	151.821
14.	Услуге одржавања софтверске опреме	728.295	1.288.300	882.100	766.784
15.	Услуга повезивања на платформу IGCC у Transnetu BW	-	86.000	-	-
16.	Услуге за информациону (cyber) сигурност	5.900	69.000	42.000	41.887
17.	Услуге финансирања компаније SEE CAO	117.206	125.000	125.000	122.090
18.	Услуге финансирања координационог центра СИЦ	293.375	430.375	303.154	305.110
19.	Трошкови закупнине	10.486	-	-	-
20.	Трошкови репрезентације	67.889	70.000	80.000	79.472
21.	Трошкови рекламе и ВЕБ презентације НОСБиХ	735	1.500	1.000	888
22.	Услуге платног промета и банкарске провизије	223.265	200.000	100.000	99.096
23.	Трошкови кредита ЕБРД-а	7.823	8.000	-	-
24.	Телекомуникационе и поштанске услуге	39.493	50.000	45.000	39.714
25.	Услуге ревизије финансијских извјештаја	5.950	6.000	6.000	6.000
26.	Услуге стручног усавршавања	14.561	50.000	25.000	21.657
27.	Услуге израде студија	8.833	35.000	-	-
28.	Трошкови регулаторне накнаде	85.000	90.000	90.000	90.000
29.	Услуге објављивања огласа	7.244	6.000	7.000	5.799
30.	Остале услуге	90.272	106.000	118.600	73.842
III	Укупно услуге (12 до 30)	1.974.385	2.936.375	2.137.204	1.957.900
31.	Бруто плате и остала примања запослених	3.970.030	5.600.000	4.633.659	4.624.421
32.	Накнаде Управном одбору и Савјетодавном вијећу	174.161	205.000	172.000	169.100
33.	Накнаде по основу уговора о дјелу	13.269	20.000	15.000	14.317
IV	Бруто плате и остала примања запослених и других лица (31 до 33)	4.157.461	5.825.000	4.820.659	4.807.839
34.	Амортизација	1.713.364	1.835.000	1.690.000	1.685.259
V	Амортизација укупно	1.713.364	1.835.000	1.690.000	1.685.259
35.	Камате и остали финансијски трошкови	53.646	64.000	75.000	40.394
36.	Камате на кредит ЕБРД-а 47324	319.075	330.000	252.000	251.184
37.	Трошкови лизинга	-	55.000	9.000	8.545
38.	Трошкови осигурања	32.903	35.000	40.000	37.987
VI	Финансијски трошкови (35 до 38)	405.625	484.000	376.000	338.109
39.	Дневнице и путни трошкови у земљи и иностранству	79.592	145.000	160.000	155.190
VII	Путни трошкови	79.592	145.000	160.000	155.190

Извјештај о финансијском пословању НОСБиХ-а за 2023. годину

40.	Остали порези, таксе, накнаде и друге дажбине	10.804	17.000	14.000	13.317
41.	Посебан порез за подстицање рехабилитације инвалида	3.275	5.000	5.000	3.890
42.	Посебан порез за заштиту од елем. непогода и вод. накнаде	14.293	20.000	17.000	15.847
VIII	Остали порези и таксе (40 до 42)	28.371	42.000	36.000	33.054
43.	Чланарине удружењима (ЕНТСО-Е) и друге чланарине	887.233	1.043.000	1.070.000	1.056.760
44.	Остали расходи	19.299	29.000	30.000	27.001
45.	Расходи утврђени из ранијих година	29.909	7.000	7.000	3.456
IX	Остали расходи (43 до 45)	936.441	1.079.000	1.107.000	1.087.218
	УКУПНО ТРОШКОВИ (из тарифе)	9.454.100	12.560.875	10.526.969	10.211.620
46.	Трошкови пројеката	264.413	244.170	299.170	216.706
	УКУПНО СВИ ТРОШКОВИ	9.718.513	12.805.045	10.826.139	10.428.326

АНАЛИЗА ОСТВАРЕНИХ ТРОШКОВА

Планирани трошкови за 2023. годину првобитно су износили 12.805.045 КМ, док су ребалансом утврђени у износу од 10.826.139 КМ, што је умањење за 1.978.906 КМ. Обим расхода за 2023. годину, како га је предвидио ДЕРК, износио је 10.903.799 КМ.

Остварени расходи за 2023. годину, који се финансирају из тарифе за рад, износе 10.214.633 КМ и мањи су у односу на ребаланс плана (10.526.969 КМ) за 312.336 КМ, док су у односу на тарифу за 2023. годину (10.903.799 КМ) мањи за приближно 689.166 КМ.

Дакле, као што се може видјети, остварени расходи по основу тарифе за рад су у цјелини усклађени са расходима предвиђеним у Одлуци о тарифи за 2023. годину.

Треба истаћи да су укупни расходи већи и износе 10.431.339 КМ – зато што су их номинално повећали расходи од пројеката CROSSBOW и TRINITY, за 216.706 КМ, али они не утичу на финансијски резултат, јер су по овом основу у истом износу исказани и приходи.

Аналитичко образложење трошкова

I Трошкови материјала

<i>Ред. бр.</i>	<i>Назив</i>	<i>Остварено 2022.</i>	<i>План 2023.</i>	<i>Ребаланс 2023.</i>	<i>Остварено 2023.</i>
1.	Канцеларијски материјал	3.877	5.000	5.000	4.855
2.	Материјал за одржавање чистоће	6.344	8.000	8.000	7.145
3.	Утрошени остали материјал и резервни дијелови за одржавање опреме и возила	29.396	17.000	17.606	12.709
4.	Трошкови стручне литературе и часописа	1.391	2.500	2.500	2.867
4.	Трошкови осталог канцеларијског материјала	12.647	20.000	20.000	13.542
6.	Трошкови ситног инвентара и аутогума	9.412	12.000	11.000	11.111
7.	Остали разни материјални трошкови	162	1.000	1.000	645
	УКУПНО	63.229	65.500	65.106	52.873

Извјештај о финансијском пословању НОСБиХ-а за 2023. годину

Група трошкова који имају карактер *материјалних* остварена је у износу од 52.873 КМ, што је 81% планиране годишње динамике. Сви трошкови из ове групе крећу се мање-више у планираној динамици.

II Трошкови енергената и комунални трошкови

<i>Ред. бр.</i>	<i>Назив</i>	<i>Остварено 2022.</i>	<i>План 2023.</i>	<i>Ребаланс 2023.</i>	<i>Остварено 2023.</i>
8.	Трошкови ел. енергије	62.882	94.000	90.000	62.827
9.	Трошкови горива	19.541	25.000	25.000	19.377
10.	Трошкови воде	2.147	3.000	3.000	1.990
11.	Трошкови гријања	11.062	27.000	17.000	9.985
	УКУПНО	95.632	149.000	135.000	94.179

Трошкови сврстани у групу *енергената и комуналних расхода*, остварени су у износу од 94.179 КМ, што је 70% планиране годишње динамике.

III Услуге

<i>Ред. бр.</i>	<i>Назив</i>	<i>Остварено 2022.</i>	<i>План 2023.</i>	<i>Ребаланс 2023.</i>	<i>Остварено 2023.</i>
12.	Услуге одржавања опреме	96.360	163.200	160.350	153.741
13.	Услуге одржавања система СКАДА/ЕМС и ТК	171.698	152.000	152.000	151.821
14.	Услуге одржавања софтверске опреме	728.295	1.288.300	882.100	766.784
15.	Услуга повезивања на платформу IGCC у Transnetu BW	-	86.000	-	-
16.	Услуге за информациону (cyber) сигурност	5.900	69.000	42.000	41.887
17.	Услуге финансирања компаније SEE САО	117.206	125.000	125.000	122.090
18.	Услуге финансирања SCC-а	293.375	430.375	303.154	305.110
19.	Трошкови закупнине	10.486	-	-	-
20.	Трошкови репрезентације	67.889	70.000	80.000	79.472
21.	Трошкови рекламе и ВЕБ презентације НОСБиХ	735	1.500	1.000	888
22.	Услуге платног промета и банкарске провизије	223.265	200.000	100.000	99.096
23.	Трошкови кредита ЕБРД-а	7.823	8.000	-	-
24.	Телекомуникационе и поштанске услуге	39.493	50.000	45.000	39.714
25.	Услуге ревизије финансијских извјештаја	5.950	6.000	6.000	6.000
26.	Услуге стручног усавршавања и консалтинг	14.561	50.000	25.000	21.657
27.	Услуге израде студија	8.833	35.000	-	-
28.	Трошкови лиценце и регулаторне накнаде	85.000	90.000	90.000	90.000
29.	Услуге објављивања огласа	7.244	6.000	7.000	5.799
30.	Остале услуге	90.272	106.000	118.600	73.842
	Укупно	1.974.385	2.936.375	2.137.204	1.957.900

Извјештај о финансијском пословању НОСБиХ-а за 2023. годину

Група трошкова, која имају карактер услуга остварена је у износу од 1.957.900 КМ, што је 89% од одообрених одлуком ДЕРК-а. Сви трошкови из групе „услуге“ биљеже исподпланско или приближно планско остварење. У групи услуге посебно ваља истаћи неке од њихових карактеристика:

12. Планирани годишњи износ за одржавање опреме је био 160.350 КМ. На овој трошковној групи исказано је 153.741 КМ, што је 96% годишњег планираног износа.

Трошкови одржавања опреме подразумевају:

Ред. бр.	Опис	Остварено 2022.	План 2023.	Ребаланс 2023.	Остварено 2023.
1.	одржавање ИТ система (2 тел.,централе и ИП опрема)	30.000	30.000	30.000	30.000
2.	одржавање УПС-а и дизел агрегата	7.556	6.000	6.500	6.385
3.	одржавање УПС-а у новим серверским салама	2.750	5.600	5.600	4.175
4.	одржавање возила ¹⁾	3.962	8.000	16.000	17.670
5.	одржавање климатизације у серверским салама-главни и резервни центар (климауређаји Вертив)	5.990	8.500	8.500	9.748
6.	одржавање остале опреме ²⁾	1.300	10.000	6.250	2.680
7.	одржавање система вентилације, гријања и климатизације	350	2.500	-	350
8.	одржавање система слабе струје у главном и резервном центру	6.337	7.000	8.000	11.150
9.	одржавање система техничке заштите	-	5.000	2.500	2.400
10.	одржавање ватрогасних апарата	1.144	1.600	5.000	4.034
11.	одржавање топлотне пумпе	-	1.000	-	-
12.	одржавање некретнина	9.226	12.000	6.000	4.659
13.	одржавање мрежне инфраструктуре	27.745	66.000	66.000	60.490
Укупно:		96.360	163.200	160.350	153.741

¹⁾ Трошак одржавања возила који се финансира из тарифе износи 6.802 КМ, јер је трошак у износу 10.868 КМ надокнађен наплатом штете од осигуравајуће куће.

²⁾ Односи се на одржавање сервера, телекомуникационе опреме, рачунарске опреме, штампача и копирапарата, канцеларијског намјештаја и др.

13. За одржавање оперативне функције система СКАДА/ЕМС и ТК издвојено је 151.821 КМ.

14. Значајна *софтверска опрема* која је стављена у функцију и користи се као алат за основну дјелатност НОСБИХ-а, углавном се не би могла ни користити без њеног одржавања, прије свега ажурирања и надоградње (*update, upgrade*). У ову категорију је, дакле, укључено одржавање софтвера са роком до годину дана које, без обзира што је некада у питању и надоградња, према МРС-у, има карактер трошка, а не инвестиције. За *годишње одржавање софтвера* ребалансом је планиран износ 882.100 КМ, док остварење износи 767.784 КМ, што представља 87% ребалансом утврђеног годишњег износа.

Структуру ових услуга, првенствено, чине:

<i>Ред. број</i>	<i>Опис</i>	<i>Остварено 2022.</i>	<i>План 2023.</i>	<i>Ребаланс 2023.</i>	<i>Остварено 2023.</i>
1.	Софтвер AMR	29.337	30.000	30.000	29.337
2.	Лиценца за <i>Microsoft OS</i>	65.938	70.000	66.000	65.938
3.	Одржавање обрачунске базе података	11.250	34.000	34.000	31.485
4.	Годишње продужење лиценце за антивирус	3.686	6.000	6.000	3.708
5.	Годишње одржавање лиценце за <i>Fortigate</i>	8.000	8.000	8.000	8.000
6.	Годишње одржавање лиценце за <i>Backup Exec</i>	5.160	5.500	5.500	5.258
7.	Лиценце за <i>CISO FIREPOWER</i>	-	-	6.600	3.283
8.	Годишње одржавање лиценце за развој веб странице	-	1.500	1.500	298
9.	Годишње одржавање софтвера ASPEN	3.570	4.000	4.000	5.152
10.	Одржавање софтвера ESS, софтвера за пом.услуге и <i>Transparency</i>	122.044	135.000	135.000	134.248
11.	Одржавање софтвера PSS	37.666	56.000	45.000	40.541
12.	Одржавање ТНА-све фазе	23.470	47.000	47.000	46.940
13.	Одржавање софтвера TNMS	-	133.000	-	-
14.	Одржавање за OPDM/ECP/EDX	-	88.000	-	-
15.	Одржавање софтвера <i>Intel paralel studio</i>	-	2.100	2.100	-
16.	Коришћење сервиса за мрежу PCN	150.061	240.000	200.000	126.407
17.	Коришћење верификацијске платформе (дио ПЕВФ)	49.373	71.000	71.000	64.616
18.	Одржавање платформи ЕНТСО-Е за координирано планирање искључења (OPC) и краткорочну провјеру адекватности (STA)	194.102	225.000	187.000	175.108
19.	Услуге достављања података на платформу <i>Transparency</i> -финансијско поравнање нежељених одступања FScag	6.029	13.000	13.000	6.316
20.	Услуга доставе и обраде података о атмосферском пражњењу, као и	-	100.000	-	-

Извјештај о финансијском пословању НОСБиХ-а за 2023. годину

	њхово аутоматско корелирање са испадима високонапонских далековода				
21.	Одржавање електронског диспечерског дневника	14.898	15.000	15.000	15.000
22.	Одржавање осталих софтвера	3.711	4.200	5.400	5.147
	Укупно:	728.295	1.288.300	882.100	766.784

15. Услуга повезивања на платформу *IGCC* у *Transnetu BW* није реализована у 2023. години.

16. Услуге за информациону (*cyber*) сигурност су остварене у износу од 41.887 КМ и односе се на услугу анализе стања усклађености имплементације сигурносне документације (5.900 КМ) и услугу свеобухватног интерног прегледа комплетног система НОСБиХ-а (35.987 КМ).

17. За финансирање аукцијске куће *SEE CAO* са сједиштем у Подгорици издвојено је 122.090 КМ.

18. Према финансијском плану координационог центра *SCC* за 2023. годину, обавеза НОСБиХ-а, као његовог суоснивача, утврђена је у износу од 303.154 КМ и реализована је у износу 305.110 КМ.

19. Трошкови *закупа пословног простора* нису остварени у 2023. години.

20. Трошкови *репрезентације* су остварени у износу 79.472 КМ.

21. У склопу трошкова рекламе, пропаганде и веб презентације (888 КМ) за коришћење сертификата *SSL* је утрошено 380 КМ, за трошкове визиткарти 292 КМ, одржавање домена *posbih.ba* 21 КМ, а остали трошкови износе 195 КМ.

22. На трошковној позицији *платни промет и банкарске услуге* исказани су трошкови у износу од 99.096 КМ, што је у оквиру ребалансираног износа. Ове трошкове није могуће децидно планирати јер основицу за обрачун провизије на платни промет представља висина саме фактуре те је потпуно непредвидиво колики ће трошкови бити током године. Значајан износ представљају банкарски трошкови за услуге процеса *ФСКАР*, *ИТЦ* механизма, заједничких аукција *SEE CAO* те заједничких аукција са *ЕМС*-ом.

23. *Административни трошкови кредита ЕБРД-а* обухватају годишњу накнаду за обраду кредита и нису реализовани, јер је кредит према ЕБРД-у у цијелости отплаћен у 2023. години.

24. *Трошкови телекомуникационих услуга* су остварени са 88% у односу на планиране те износе 39.714 КМ.

Извјештај о финансијском пословању НОСБиХ-а за 2023. годину

Структура остварених телекомуникационих услуга :

	<i>Остварено 2022.</i>	<i>Остварено 2023.</i>
- Фиксна телефонија	10.625	8.605
- Мобилна телефонија	14.763	15.147
- Поштанске услуге	4.538	5.754
- Интернет линк	8.668	9.226
- Услуге кабл. операт. и тк.везе	899	982
УКУПНО	39.493	39.714

25. Услуге ревизије финансијских извјештаја за 2022. годину плаћене су у укупном износу од 6.000 КМ и терете трошкове 2023. године. Ревизију је извршила ревизорска компанија *Grant Thornton d.o.o.* Бања Лука.

26. На позицији *стручно усавршавање запослених* исказано је 21.657 КМ, а чине их трошкови за котизације за редовне семинаре и друге едукације запослених НОСБиХ-а.

27. Трошкови услуга израде студија нису реализовани током 2023. године.

28. За трошкове регулаторне накнаде издвојено је 90.000 КМ, што је у складу са износом утврђеним Одлуком о финансирању ДЕРК-а за 2023. годину.

29. За оглашавање у јавним гласилима, утрошено је 5.799 КМ. Оглашавани су тендери и уговори о набавкама роба и услуга те конкурси, ревизорски извјештај и друго.

30. Остале услуге, у износу од 73.842 КМ, односе се на: адвокатске услуге (6.100 КМ), нотарске услуге (1.875 КМ), услуге процјенитеља (1.100 КМ), шпедитерске услуге (1.384 КМ), услуге физичког обезбјеђења пословних објеката (58.586 КМ), услуге одвоза отпада (3.360 КМ), услуге техничког прегледа и регистрације возила (549 КМ), услуге заштите на раду (456 КМ) те друге услуге (432 КМ).

IV Бруто плате и остала примања запослених и других лица

<i>Ред. бр.</i>	<i>Опис</i>	<i>Остварено 2022.</i>	<i>План 2023.</i>	<i>Ребаланс 2023.</i>	<i>Остварено 2023.</i>
31.	Бруто плате и остала примања запослених	3.970.030	5.600.000	4.633.659	4.624.421
32.	Накнаде Управном одбору и Савјетодавном вијећу	174.161	205.000	172.000	169.100
33.	Накнаде за Уговор о дјелу	13.269	20.000	15.000	14.317
	УКУПНО	4.157.461	5.825.000	4.820.659	4.807.839

Извјештај о финансијском пословању НОСБиХ-а за 2023. годину

На позицији *Бруто плате и остала примања запослених и других лица* се од 01.01.2022. године према новом контном плану евидентирају и трошкови примања других лица (Управни одбор, Уговор о дјелу...). Ове позиције су првобитно биле планиране на „осталим расходима“, тако да ће позиција „остали расходи“ бити умањена за исте износе. У 2023. години је на позицији *Бруто плате и остала примања запослених и других лица* исказан укупан износ од 4.807.839 КМ, што је у складу и са планираним и трошковима које је одобрио ДЕРК. У бруто примања запослених укључена су сва нето примања (плате, топли оброк, градски и међуградски превоз, регрес, комисије и др.) те порези и доприноси.

V Амортизација

<i>Ред. бр.</i>	<i>Опис</i>	<i>Остварено 2022.</i>	<i>План 2023.</i>	<i>Ребаланс 2023.</i>	<i>Остварено 2023.</i>
34.	Амортизација	1.713.364	1.835.000	1.690.000	1.685.259
	УКУПНО	1.713.364	1.835.000	1.690.000	1.685.259

Амортизација обрачуната на укупна стална средства износи 1.685.259 КМ.

VI Финансијски трошкови

<i>Ред. бр.</i>	<i>Опис</i>	<i>Остварено 2022.</i>	<i>План 2023.</i>	<i>Ребаланс 2023.</i>	<i>Остварено 2023.</i>
35.	Камате и остали финансијски трошкови	53.646	64.000	75.000	40.394
36.	Камате на кредит ЕБРД-а 47324	319.075	330.000	252.000	251.184
37.	Трошкови лизинга	-	55.000	9.000	8.545
38.	Трошкови осигурања	32.904	35.000	40.000	37.987
	УКУПНО	405.625	484.000	376.000	338.109

Финансијски трошкови, у укупном износу од 338.109 КМ, обухватају камате на домаће кредите (40.394 КМ), камате на кредит ЕБРД-а (251.184 КМ), камате по основу лизинга (8.545 КМ), као и трошкове осигурања, у износу од 37.987 КМ.

Структура камата на постојеће кредите:

<i>Ред. бр.</i>	<i>Опис</i>	<i>Остварено 2022.</i>	<i>План 2023.</i>	<i>Ребаланс 2023.</i>	<i>Остварено 2023.</i>
1.	Кредит РФ банке за резервни центар, Уг. бр.05053/17	42.138	34.300	34.300	34.252
2.	Кредит РФ банке за рутере, Уг. бр.04625/21	7.392	6.000	6.000	5.924
3.	Кредит ЕБРД бр. 47324	319.075	330.000	252.000	251.184
4.	Трошкови лизинга	-	55.000	9.000	8.545
5.	Остале камате	4.116	23.700	34.700	218
	УКУПНО	372.721	449.000	336.000	300.123

Извјештај о финансијском пословању НОСБиХ-а за 2023. годину

Трошкови осигурања у износу од 37.987 КМ односе се на: осигурање возила (6.391 КМ), сталних средстава (24.729 КМ) те осигурање запослених од озљеда на раду (6.867 КМ).

VII Путни трошкови у земљи и иностранству

Ред. бр.	Опис	Остварено 2022.	План 2023.	Ребаланс 2023.	Остварено 2023.
39.	Дневнице и путни трошкови у земљи и иностранству	79.592	145.000	160.000	155.190
	УКУПНО	79.592	145.000	160.000	155.190

Трошкови службених путовања износе укупно 155.190 КМ и у складу су са ребалансираним.

VIII Остали порези и таксе

Ред. бр.	Опис	Остварено 2022.	План 2023.	Ребаланс 2023.	Остварено 2023.
40.	Остали порези, таксе, накнаде и друге дажбине	10.804	17.000	14.000	13.317
41.	Посебан порез за подстицање рехабилитације инвалида	3.275	5.000	5.000	3.890
42.	Посебан порез за заштиту од елем. непогода и вод. накнаде	14.293	20.000	17.000	15.847
	УКУПНО	28.371	42.000	36.000	33.054

Остали порези и таксе, те порези који не зависе од резултата обухватају, прије свега, посебан порез за заштиту од природних и других несрећа и општу водопривредну накнаду, за које се издваја по 0,5%, колико се обрачунава на нето примања у ФБиХ, затим порез по одбитку, годишњу комуналну таксу, административне таксе, таксе за регистрацију возила и друге таксе ради овјере и легализације одређене документације. У овој групи трошкова евидентиран је и посебан допринос за подстицање рехабилитације и запошљавање особа са инвалидитетом - за запослене чије пребивалиште је у ФБиХ. Укупан износ обрачунатих пореза и накнада по свим основама, закључно са 31.12.2023. године, је 33.054 КМ, што је 92% од планираног годишњег износа.

IX Остали расходи

Ред. бр.	Опис	Остварено 2022.	План 2023.	Ребаланс 2023.	Остварено 2023.
43.	Чланарине удружењима (ENTSO-E) и друге чланарине	887.233	1.043.000	1.070.000	1.056.760
44.	Остали расходи	19.299	29.000	30.000	27.001
45.	Расходи утврђени из ранијих година	29.909	7.000	7.000	3.456
	УКУПНО	936.441	1.079.000	1.107.000	1.087.218

Планирани годишњи износ за групу трошкова исказану као остали расходи је био 1.079.000 КМ, односно, ребалансом предвиђених 1.107.000 КМ. Остварени су у износу од 1.087.218 КМ.

Извјештај о финансијском пословању НОСБиХ-а за 2023. годину

Према контном плану у ову групу улазе: чланарине (ЕНТСО-Е, CIGRE и др.), остали расходи, као и расходи из претходних година (ванредни расходи).

Највећи трошак у овој групи односи се на чланарину ЕНТСО-Е, која из године у годину расте и у 2023. је достигла износ од 1.044.670 КМ. Осим тога, за чланарине у организацијама ВАКЕ, CIGRE и другим издвојено је 12.090 КМ.

Осим чланарина, у структури ових трошкова исказани су и:

- *Остали расходи*, у износу од 27.001 КМ обухватају: расходе који се односе на трошкове подршке групе РГ ЦЕ за континенталну Европу при ЕНТСО-Е, у износу 12.509 КМ; трошкове стечајног поступка за *LE Trading* (11.014 КМ); (негативне) курсне разлике (2.518 КМ) настале у периоду између књижења и плаћања инофактура, због промјене валутног курса америчког долара; отписи по извјештају пописне комисије (116 КМ) те остале расходе, у износу од 843 КМ
- *Трошкови утврђени у ранијим годинама* износе 3.456 КМ, а односе се на фактуре пристигле у 2023. за трошкове настале у 2022. години. Ријеч је о трошку који се такође односи на ЕНТСО-Е (3.456 КМ) – за коришћење платформе OPC STA (Овај трошак је био планиран у оквиру позиције услуге одржавања софтверске опреме-одржавање ЕНТСО-Е платформи за кординирано планирање искључења OPC и краткорочну провјеру адекватности STA)

ИЗВЈЕШТАЈ О НОВЧАНИМ ТОКОВИМА НА ДАН 31.12.2023. ГОДИНЕ

Редни број	Позиција	Ознака (+)/(-)	Ознака за АОП	Од 01.01. до 31.12. претходне године	Од 01.01. до 31.12. текуће године
1	2	3	4	6	6
1.	ГОТОВИНСКИ ТОКОВИ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ				
1.1.	Добитак (губитак) прије опорезивања	(+)(-)	501	6.316.913	16.845.988
1.2.	Усклађења:				
1.2.1.	Амортизација	(+)	502	1.122.516	1.744.648
1.2.2.	(Добит)/губитак од отуђења некретнина, постројења и опреме, нето	(+)(-)	503	326	-91.230
1.2.3.	(Добит)/губитак од отуђења улагања у инвестицијске некретнине, нето	(+)(-)	504		
1.2.4.	(Добит)/губитак од отуђења нематеријалне имовине, нето	(+)(-)	505		
1.2.5.	(Добит)/губитак од дугорочне имовине намијењене продаји, нето	(+)(-)	506		
1.2.6.	Умањење вриједности некретнина, постројења и опреме	(+)	507		

Извјештај о финансијском пословању НОСБиХ-а за 2023. годину

1.2.7.	Умањење вриједности инвестицијских некретнина	(+)	508		
1.2.8.	Умањење вриједности нематеријалне имовине	(+)	509		
1.2.9.	Ефекти промјене фер вриједности улагања у инвестицијске некретнине, нето	(+)(-)	510		
1.2.10.	Ефекти промјене фер вриједности билошке имовине, нето	(+)(-)	511		
1.2.11.	Ефекти промјене вриједности инструмената капитала по фер вриједности кроз биланс успјеха	(+)(-)	512		
1.2.12.	(Добит)/губитак од продаје дужничких инструмената по фер вриједности кроз остали укупни резултат, нето	(+)(-)	513		
1.2.13.	(Отпуштање)/Исправка вриједности за губитке од дужничких инструмената по фер вриједности кроз остали укупни резултат, нето	(+)(-)	514		
1.2.14.	(Отпуштање)/Исправка вриједности за губитке од потраживања од купаца, нето	(+)(-)	515		
1.2.15.	(Отпуштање)/Исправка вриједности за губитке од уговорне имовине, нето	(+)(-)	516		
1.2.16.	(Отпуштање)/Исправка вриједности за губитке од остале финансијске имовине по амортизованом трошку, нето	(+)(-)	517		
1.2.17.	Вишкови, мањкови, отписи и прилагођавање вриједности залиха, нето	(+)(-)	518		
1.2.18.	Отписане обавезе	(-)	519		
1.2.19.	(Отпуштање)додатно призната резервисања, нето	(+)(-)	520		
1.2.20.	Удио у резултату придруженог друштва и заједничког подухвата	(+)(-)	521		
1.2.21.	Умањење вриједности goodwill-а	(+)	522		
1.2.22.	Приход од дивиденди признат у билансу успјеха	(-)	523	-44.050	-191.937
1.2.23.	Приходи од камата и финансијског најма признати у билансу успјеха	(-)	524		
1.2.24.	Финансијски расходи признати у билансу успјеха	(+)	525	374.223	300.122
1.3.	Промјене у обртном капиталу				
1.3.1.	Смањење/(повећање) залиха	(+)(-)	526	28.492	4.606
1.3.2.	Смањење/(повећање) потраживања од купаца	(+)(-)	527	-2.227.387	8.262.284
1.3.3.	Смањење/(повећање) остале имовине и потраживања	(+)(-)	528	-12.170.309	22.039.031
1.3.4.	Смањење/(повећање) уговорне имовине	(+)(-)	529		
1.3.5.	Повећање/(смањење) обавеза према добављачима	(+)(-)	530	5.791.602	-3.865.549
1.3.6.	Повећање/(смањење) осталих обавеза	(+)(-)	531	15.163.176	-20.867.740
1.3.7.	Повећање/(смањење) уговорних обавеза	(+)(-)	532		
1.4.	Плаћени порез на добит	(-)	533		

Извјештај о финансијском пословању НОСБиХ-а за 2023. годину

A.	Нето готовински ток који је генерисан (коришћен) у пословним активностима (501 до 533)	(+)(-)	534	14.355.502	24.180.223
2.	ГОТОВИНСКИ ТОКОВИ ИЗ УЛАГАЧКИХ АКТИВНОСТИ				
2.1.	Одливи по основу куповине некретнина, постројења и опреме	(-)	535	-4.071.581	-21.150
2.2.	Приливи по основу куповине некретнина, постројења и опреме	(+)	536		91.346
2.3.	Одливи по основу куповине инвестицијских некретнина	(-)	537		
2.4.	Приливи по основу продаје инвестицијских некретнина	(+)	538		
2.5.	Одливи по основу куповине нематеријалне имовине	(-)	539	-219.725	-66.785
2.6.	Приливи по основу продаје нематеријалне имовине	(+)	540		
2.7.	Одливи по основу куповине биолошке имовине	(-)	541		
2.8.	Приливи по основу продаје биолошке имовине	(+)	542		
2.9.	Приливи по основу продаје дугорочне имовине намијењене продаји	(+)	543		
2.10.	Улагања у финансијску имовину по фер вриједности кроз остали укупни резултат	(-)	544		
2.11.	Приливи од финансијске имовине по фер вриједности кроз остали укупни резултат	(+)	545		
2.12.	Улагања у финансијску имовину по фер вриједности кроз биланс успјеха	(-)	546		
2.13.	Приливи од финансијске имовине по фер вриједности кроз биланс успјеха	(+)	547		
2.14.	Улагања у осталу финансијску имовину по амортизованом трошку	(-)	548		
2.15.	Приливи од остале финансијске имовине по амортизованом трошку	(+)	549		
2.16.	Примљена камата и приход од финансијског најма	(+)	550		
2.17.	Наплаћена потраживања од финансијског најма	(+)	551		
2.18.	Наплаћена потраживања од финансијског поднајма	(+)	552		
2.19.	Куповина удјела у зависним друштвима	(-)	553		
2.20.	Приливи од отуђења удјела у зависним друштвима	(+)	554		
2.21.	Куповина удјела у придруженим друштвима	(-)	555		
2.22.	Приливи од отуђења удјела у придруженим друштвима	(+)	556		
2.23.	Куповина удјела у заједничким подухватима	(-)	557		

Извјештај о финансијском пословању НОСБиХ-а за 2023. годину

2.24.	Приливи од отуђења удјела у заједничким подухватима	(+)	558		
2.25.	Примљене дивиденде	(+)	559	44.050	191.937
2.26.	Приливи по основу трговања дериватним финансијским инструментима	(+)	560		
2.27.	Одливи по основу трговања дериватним финансијским инструментима	(-)	561		
2.28.	Остали приливи из улагачких активности	(+)	562		
2.29.	Остали одливи из улагачких активности	(-)	563		
Б.	Нето готовински ток који је генерисан/(кориштен) у улагачким активностима (535 до 563)	(+)(-)	564	-4.247.256	195.348
3.	ГОТОВИНСКИ ТОКОВИ ИЗ ФИНАНСИЈСКИХ АКТИВНОСТИ				
3.1.	Приливи од емисије дионица/уплаћени власнички капитал	(+)	565		
3.2.	Стицање властитих дионица	(-)	566		
3.3.	Приливи од продаје стечених властитих дионица	(+)	567		
3.4.	Исплаћене дивиденде	(-)	568		
3.5.	Приливи од узетих кредита	(+)	569	395.000	9.600.000
3.6.	Отплата главнице узетих кредита	(-)	570	-3.135.075	-9.123.345
3.7.	Отплата камате по узетим кредитима	(-)	571	-415.237	458.322
3.8.	Отплата главнице по најмовима	(-)	572	-78.062	-101.300
3.9.	Отплата камате по најмовима	(-)	573	-1.028	-8.545
3.10.	Приливи по основу издатих дужничких инструмената	(+)	574		
3.11.	Одливи по основу отплате издатих дужничких инструмената	(-)	575		
3.12.	Остали приливи из финансијских активности	(+)	576		1.269
3.13.	Остали одливи из финансијских активности	(-)	577	-3.091	-2.099
С.	Нето готовински ток који је генерисан/(кориштен) у финансијским активностима (565 до 577)	(+)(-)	578	-3.237.493	-92.342
4.	НЕТО ПОВЕЋАЊЕ/(СМАЊЕЊЕ) ГОТОВИНЕ И ГОТОВИНСКИХ ЕКВИВАЛЕНАТА (А+Б+Ц)	(+)(-)	579	6.870.753	24.283.229
5.	ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА ПОЧЕТКУ ПЕРИОДА	(+)(-)	580	8.682.398	28.794.296
6.	ЕФЕКТИ ПРОМЈЕНЕ ДЕВИЗНИХ КУРСЕВА ГОТОВИНЕ И ГОТОВИНСКИХ ЕКВИВАЛЕНАТА	(+)(-)	581		
7.	ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА КРАЈУ ПЕРИОДА (4+5+6)	(+)(-)	582	15.553.151	53.077.525

Извјештај о финансијском пословању НОСБиХ-а за 2023. годину

У новчаном току од *пословних активности* дошло је до повећања средстава, у укупном износу од 24.180.223 КМ. То повећање односи се на остварени вишак прихода над расходима (16.845.988 КМ), амортизацију (1.744.648 КМ), добитке од отуђења сталне имовине (91.346 КМ), отпис сталних средстава (116 КМ), друга усклађења (300.122 КМ), приливе по основу повећања залиха (4.606 КМ), смањења потраживања од купаца (8.262.284 КМ), смањења остале имовине и потраживања (22.039.031 КМ), приливе по основу повећања других обавеза (10.986.078 КМ), одливе по основу повећања обавеза (20.867.740 КМ) те повећања обавеза према добављачима (3.865.549 КМ).

Новчани ток од *улагачких активности* биљежи одлив новца за набавку опреме у износу од 21.150 КМ и нематеријалне имовине 66.785 КМ, прилив у износу 91.346 КМ по основу продаје сталних средстава те прилив по основу расподеле добити.

У новчаном току од *финансијских активности (кредити и позајмице)* биљежи се нето одлив од 92.342 КМ. Овај нето одлив је проистекао из прилива дугорочног кредита (9.600.000 КМ), одлива по основу отплате дугорочних кредита (9.123.345 КМ), одлива по основу отплате камате дугорочних кредита (458.322 КМ), отплате главнице по најмовима (101.300 КМ), плаћање камате по најмовима (8.545 КМ), прилива по основу осталих финансијских активности (1.269 КМ) те одлива по основу осталих дугорочних и краткорочних обавеза (2.099 КМ)

Према томе, у односу на 01.01.2023. године, евидентирано је повећање *нето новчаних средстава* за износ од 24.283.229 КМ.